

Rapport

Datum: 15 april 2005

Rapportnummer: 2005/126

Klacht

Verzoekster klaagt over de wijze waarop een ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid zich op 13 mei 2003 bij de ruiming van haar kippen heeft gedragen. Met name klaagt zij erover dat hij heeft gezegd dat de ruiming goedschiks dan wel kwaadschiks zou plaatsvinden, wat zij als intimiderend heeft ervaren.

Verzoekster klaagt er verder over dat de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid zich bij de klachtafhandeling heeft gebaseerd op het advies van een onvolledige klachtencommissie; één van de in het advies vermelde leden was namelijk niet aanwezig bij de hoorzitting.

Beoordeling

Algemeen

1. In het kader van bestrijding van de vogelpest in 2003 is een groot aantal vogels geruimd. Op 13 mei 2003 vervoegden medewerkers van de Algemene Inspectiedienst (AID) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Rijksdienst voor keuring van Vee en Vlees (RVV) zich aan het adres van verzoekster om haar kippen te ruimen. Zij werden vergezeld door een aantal politieambtenaren, die onder leiding stonden van inspecteur S. Er ontstond discussie over de vraag of verzoeksters dieren wel mochten worden geruimd, waarna contact werd opgenomen met het landelijk coördinatiecentrum van de AID te Stroe. Van daaruit kwam na enige tijd het bericht dat er kon worden geruimd bij verzoekster, waarna daadwerkelijk ruiming van haar kippen heeft plaatsgevonden.

2. Op 23 mei 2003 diende verzoekster een klacht in over het optreden van S. Deze klacht werd op 29 oktober 2003 afgedaan door de chef van het district De Waarden van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid. Verzoekster was het niet eens met deze klachtafdoening en vroeg de korpsbeheerder bij brief van 4 november 2003 om een oordeel.

3. Op 9 december 2003 vond een hoorzitting plaats van de klachtencommissie politie-optreden politieregio Gelderland-Zuid (hierna: de klachtencommissie), waarin verzoekster en S. hun standpunt hebben toegelicht.

4. De korpsbeheerder deed de klacht af bij brief van 17 februari 2004, onder verwijzing naar het advies van de klachtencommissie.

I. Ten aanzien van de uitlatingen van politieambtenaar S.

Bevindingen

1. Uit de brieven die verzoekster naar de politie en de Nationale ombudsman heeft gestuurd alsmede uit het verslag van de hoorzitting van de klachtencommissie komt, voor zover hier van belang, het volgende naar voren. Nadat men zich op het erf van verzoekster had vervoegd, deelde verzoekster mee dat zij een bezwaarschrift had ingediend tegen de beslissing om te ruimen. Hierop was nog geen beslissing genomen. Ook was de beschikking waarop de ruiming was gebaseerd inmiddels verlopen. Er mocht volgens verzoekster dan ook niet worden geruimd. Een ambtenaar van de AID of de RVV zegde toe dat er een nieuwe brief of beschikking van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zou komen en nam vervolgens contact op met het landelijk Coördinatiecentrum van de AID. Ongeveer een half uur later meldde hij aan verzoekster dat er geen brief meer zou komen en dat men nu, met of zonder haar toestemming, zou overgaan tot ruiming. Politieambtenaar S. voegde hieraan toe dat het nu "goedschiks of kwaadschiks" ging gebeuren. Verzoekster had aan S. gevraagd waarom hij niet zorgde voor handhaving van de wet. Zij is van mening dat S., die aanwezig was bij de langdurige discussie over de vraag wat er moet gebeuren, bescherming had moeten geven in plaats van intimiderend en disproportioneel op te treden. Naar haar zeggen is haar nu een normale rechtsgang onthouden. Daarnaast is zij ervan overtuigd dat de ontruiming bij afwezigheid van de politie had kunnen worden opgeschort, zodat zij de rechter had kunnen vragen om een voorlopige voorziening. Zij klaagt er dan ook over dat S. de opmerking over het goed- dan wel kwaadschiks ontruimen heeft geplaatst. Zij heeft deze opmerking als intimiderend ervaren.

2. Uit een mutatie uit het dag- en nachtrapport van de politie van 14 mei 2003, alsmede uit de ter zitting van de klachtencommissie afgelegde verklaring van S. en diens reactie op het verzoekschrift komt het volgende naar voren over de gang van zaken op 13 mei 2003. De politie was gebeld door het landelijk coördinatiecentrum AID te Stroe met de mededeling dat er twee dagen later in de regio zou worden geruimd en dat men weerstand verwachtte. Er werd om die reden om politiebegeleiding verzocht. Toen men bij verzoekster was gekomen, vond eerst een uitvoerige discussie plaats, omdat er volgens verzoekster niet mocht worden geruimd. De politie had zich niet met die discussie bemoeid. Na ongeveer een uur was er vanuit het landelijke coördinatiecentrum van de AID het bericht gekomen dat er toch moest worden geruimd. Verzoekster wilde maar blijven discussiëren. S. had haar toen meegedeeld dat dit verder geen zin had en dat het als het niet goedschiks ging maar kwaadschiks moest gaan. Ook had hij verzoekster gewezen op de mogelijkheid van aanhouding bij blijvend verzet. Hierop had verzoekster haar verzet direct gestaakt.

3. In het advies van de klachtencommissie, dat de korpsbeheerder integraal bij de afdoening van de klacht had gevoegd, staat onder meer:

"Het is begrijpelijk dat het voor (verzoekster) zeer frustrerend is dat, voordat er een beslissing genomen was op haar bezwaarschrift en haar dieren wellicht van ruiming gevrijwaard konden blijven, haar dieren wél geruimd zijn. Wellicht heeft S. met zijn kordate optreden bij (verzoekster) de indruk gewekt dat hij degene was die de beslissing nam dát

er geruimd kon worden, maar voor de commissie is aannemelijk geworden dat de beslissing om op dat moment daadwerkelijk tot ruiming over te gaan in het landelijk coördinatiecentrum Stroe is genomen. Of er daarbij wel of ten onrechte geen rekening gehouden is met een door (verzoekster) ingediend bezwaarschrift, kan aan S. niet toegerekend worden. S. heeft zich terecht niet inhoudelijk met de discussie tussen (verzoekster) en de AID bemoeid en voor S. was er geen reden om aan te nemen dat de opdracht van de AID om tot ruimen over te gaan, wellicht onrechtmatig zou kunnen zijn. Wel begreep S. dat de ruiming van haar dieren voor (verzoekster) een pijnlijke zaak was en dat zij zich daar niet zonder meer bij neerlegde. Maar het optreden van S. jegens (verzoekster) is niet onbehoorlijk geweest."

4. In reactie op de klacht gaf de korpsbeheerder aan dat zij zich wel kon voorstellen dat verzoekster het niet eens was met de ongegrondverklaring van haar klacht, maar dat zij hierin geen aanleiding zag de klacht gegrond te achten.

Beoordeling

5.1. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen.

5.2. Dit vereiste brengt mee dat een ambtenaar burgers zoveel mogelijk correct te woord dient te staan en op zakelijke wijze informatie dient te verschaffen over de gevolgen van het handelen van een betrokkene.

6. Het ging hier om de toepassing van bestuursdwang, waarvoor in de eerste plaats de AID en de RVV verantwoordelijk waren. Er is uitvoerig overleg geweest met de bevoegde instantie - het coördinatiecentrum van de AID - over de vraag of verzoeksters bezwaren in de weg stonden aan ruiming. Van deze instantie kwam op een gegeven moment het bericht dat de ruiming toch door moest gaan. Anders dan verzoekster kennelijk veronderstelt, was het niet aan de politie om te beoordelen of het door verzoekster aangevoerde in de weg stond aan de toepassing van bestuursdwang. Dit geldt des te minder, nu niet de AID- of RVV-ambtenaren ter plaatse de beslissing hebben genomen, maar het coördinatiecentrum van de AID. Pas toen duidelijk was dat vanuit het coördinatiecentrum was aangegeven dat de ruiming doorgang moest vinden en verzoekster daarmee kennelijk nog steeds niet akkoord wilde gaan, heeft politieambtenaar S. haar erop gewezen dat de ruiming ook kwaadschiks kon gebeuren en heeft hij haar op consequenties van (verder) verzet gewezen. Hoewel het voorstelbaar is dat een en ander enigszins intimiderend op verzoekster overkwam, kan het handelen van S. de toets der kritiek doorstaan. In de gegeven omstandigheden - waarin uitvoerig overleg over de ruiming had plaatsgevonden, maar verzoekster zich desondanks kennelijk niet bij de beslissing vanuit het coördinatiecentrum wilde neerleggen - kwam de opmerking van S. in wezen neer op het verschaffen van informatie aan verzoekster over haar positie op dat

moment en de eventuele gevolgen van verzet. Voor zover verzoekster stelt dat zonder het ingrijpen van S. waarschijnlijk niet zou zijn geruimd, acht de Nationale ombudsman dit niet aannemelijk, nu er al uitvoerig overleg was geweest en uiteindelijk was besloten tot de toepassing van bestuursdwang.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van het advies van de klachtencommissie

Bevindingen

1. Verzoekster klaagt verder over de wijze waarop haar klacht door de korpsbeheerder is behandeld. Deze heeft zich volgens verzoekster gebaseerd op het advies van een onvolledige klachtencommissie; één van de in het advies vermelde leden was namelijk niet aanwezig bij de hoorzitting van 9 december 2003.

2. De korpsbeheerder gaf in haar reactie aan dat deze klacht geen doel treft. Het reglement "klachtencommissie optreden politieregio Gelderland-Zuid" vermeldt slechts een maximaal aantal leden. In artikel 1 wordt een wenselijke samenstelling vermeld. De klachtencommissie is geheel conform dit reglement samengesteld. Dit reglement vermeldt verder, aldus de korpsbeheerder, dat tenminste drie leden aanwezig zijn bij de beraadslaging en advisering. Deze personen zijn niet per definitie de leden die op de hoorzitting aanwezig zijn. Volgens de korpsbeheerder heeft de klachtencommissie dan ook gehandeld volgens het reglement.

Beoordeling

3.1. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

3.2. Dit vereiste brengt mee dat aan een beslissing niet een advies ten grondslag mag worden gelegd dat tot stand is gekomen in strijd met de voorgeschreven werkwijze.

4. In artikel 3, eerste lid, van het reglement van de klachtencommissie is bepaald dat de commissie slechts mag beraadslagen of adviseren als tenminste drie leden aanwezig zijn. De toelichting op dit artikel vermeldt uitdrukkelijk dat het eerste lid uitsluitend het beraadslagen en adviseren noemt. Bij het ontbreken van het quorum kan de commissie, aldus de toelichting, wél de klager en/of de politieambtenaar tegen wie de klacht is gericht horen.

5. Uit genoemde bepaling en de daarbij gegeven toelichting volgt dat de adviescommissie niet in strijd met haar reglement heeft gehandeld door kennelijk met twee leden verzoekster en S. te horen. De korpsbeheerder kon derhalve voor haar beslissing op de

klacht verwijzen naar het advies van de klachtencommissie en heeft daarmee gehandeld in overeenstemming met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt eveneens behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid is niet gegrond.

De klacht over de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid (de burgemeester van Nijmegen) is niet gegrond.

Onderzoek

Op 11 augustus 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw R. te Echteld, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid (de burgemeester van Nijmegen), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Daarnaast werd de betrokken politieambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven.

Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen.

De betrokken ambtenaar gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 11 augustus 2004, met bijlagen over de interne klachtprocedure bij het regionale politiekorps Gelderland-Zuid, waaronder het advies van de klachtencommissie politieoptreden politieregio Gelderland-Zuid. In dit advies is zakelijk weergegeven wat verzoekster en de betrokken ambtenaar in de hoorzitting van 9 december 2003 hebben verklaard.

Standpunt van de korpsbeheerder van 11 november 2004.

Reactie van de betrokken ambtenaar op de klacht van 11 november 2004.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Reglement klachtencommissie optreden politieregio Gelderland-Zuid

Artikel 1, eerste lid

"De commissie bestaat uit ten hoogste vijf leden, de voorzitter daarbij inbegrepen, en zo nodig uit een of meer plaatsvervangende leden. (...)"

Artikel 3, eerste lid

"De commissie mag slechts beraadslagen of adviseren als tenminste drie leden, de voorzitter of diens plaatsvervanger daaronder begrepen, aanwezig zijn."

De toelichting bij het reglement vermeldt bij dit artikel:

"Het eerste lid noemt uitsluitend het beraadslagen en adviseren. Bij het ontbreken van het quorum kan de commissie wél de klager en/of de politie-ambtenaar tegen wie de klacht is gericht, horen."